
Obsah

Věnování	9
Úvod k prvnímu vydání	10
Úvod k třetímu přepracovanému vydání	13

ČÁST I.

Teoretické předpoklady specifických poruch učení

1 Závažnost problému	17
Význam dovedností číst, psát a počítat v dnešní společnosti a v naší kultuře	18
Vliv školní neúspěšnosti dítěte na jeho profesionální kariéru	20
Vliv školní neúspěšnosti dítěte na situaci v rodině	23
Vliv školní neúspěšnosti na osobnost dítěte	24
Sekundární symptomatologie specifických poruch učení	25
Jazyk a životní orientace	27
2 Systémový přístup ke specifickým poruchám učení	33
Co je to systém?	35
Vztahy mezi systémy	37
Systémový a kauzální přístup	41
Systém jako dohoda. Otevřenost, funkčnost systému	45
O pokoře terapeuta	49
Systémy a náprava specifických poruch učení	52
Systémy a smysl skutečnosti. Praktické důsledky systémového myšlení ..	55
3 Definice specifických poruch učení	59
Terminologické problémy	59
Intelligence a specifické poruchy učení	61
Problémy s definicí specifických poruch učení	68
Shrnutí	73

4 Etiologie specifických poruch učení	75
Katalog příčin specifických poruch učení	75
Model multidimenzionální etiologie specifických poruch učení	77
Dispoziční (konstituční) příčiny specifických poruch učení	79
Nepříznivý vliv prostředí	88
5 Deficity dílčích funkcí (Teilleistungsschwächen)	93
K pojmu deficity dílčích funkcí (Teilleistungsschwächen, v dřívější odborné literatuře i Teilleistungstörungen)	94
6 Neuropsychologické přístupy k dyslexii	103
Specializace mozkových hemisfér ve vztahu k procesu čtení, psaní a matematickým dovednostem	103
Základní výkony zrakového systému	105
Neuropsychologický přístup k dyslexii a její nápravě podle D. J. Bakkeru	109
7 Psychosociální postavení dětí se specifickými poruchami učení	121
8 Specifické poruchy chování (hyperkinetické poruchy)	127
Terminologické poznámky	128
Z historie	129
Výskyt hyperkinetické poruchy	130
Symptomatologie hyperkinetické poruchy	130
Etiologie	131
Hyperkinetické poruchy a poruchy učení	132
Lékařské vyšetření	132
Psychologické vyšetření	133
Intervence	138
9 Poruchy chování a specifické poruchy učení	147
Poruchy chování jako sekundární symptomatologie specifických poruch učení	148
Začarovaný kruh poruch učení	150
Poruchy chování jako primární symptomatologie specifických poruch učení	156

ČÁST II.

Diagnostika a náprava specifických poruch učení

1 Několik poznámek o rozvoji vnímání a paměti a jeho poruchách .	163
Vnímání jako orientace v prostředí. Konstantnost vnímání	163
Celostnost vnímání	168
Zrakové vnímání	170

Sluchové vnímání řeči	180
Vnímání časového sledu	183
Vnímání prostoru	186
Proces paměti	189
2 Diagnostika specifických poruch učení	195
Nepřímé zdroje diagnostických informací	196
Přímé zdroje diagnostických informací	199
Hodnocení písemných prací	207
Sluchové rozlišování řeči	214
Zraková percepce tvarů	218
Lateralita	221
Vnímání prostorové orientace	224
Vnímání časové posloupnosti	226
Paměť	228
Závěrem několik poznámek	229
3 Zásady nápravy specifických poruch učení	231
Důvod nápravy specifických poruch učení	231
Prevence specifických poruch učení	232
Strategické zásady pro nápravu specifických poruch učení	232
4 Techniky nápravy specifických poruch učení	239
Oblasti nápravy	239
Rozvoj poznávacích funkcí	240
Techniky nácviku čtení	250
Nácvik psaní	254
Nácvik matematických dovedností	259
5 Projekty k nápravě specifických poruch učení	267
Nápravné techniky Grace M. Fernaldové	267
Senzorická integrace – Jean Ayresová	270
Metoda Brigitte Sindelarové. Deficity dílčích funkcí	275
Tréninkové programy Georga Spiela	278
Diagnostická a nápravná metoda Wolfganga Simona	285
Programy zaměřené na kognitivní dovednosti	286
Diagnostika a náprava dětí s vývojovými poruchami učení podle D. H. Stotta	293
Lingvistický projekt nápravy specifických poruch učení	296
Integrativní vzdělávací (edukativní) kineziologie	298
Brain Gym Paula Dennisona	299

6	Systém poradenských služeb pro děti se specifickými poruchami učení a chování	303
	Závěr	309
	Doslov k druhému vydání	311
	Literatura	315
	Autorský rejstřík	327
	Věcný rejstřík	331